

Βυζ. Ἐλευθερουδ. Βλαστ. 297 Πρω.Δημητρ. βωλοκοπάω Εὐβ. (Αἰδηψ.) σβωλοκοπῶ Τήν. σβωλοκοπάω Πελοπν. (Βασαρ. Οἶν.) σβουλοκοπάω Εὐβ. (Αὐλωνάρ.)
Τὸ ἀρχ. βωλοκοπῶ.

Βωλίζω 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Νὰ ῥθῆς νὰ πάμε 'ς τὸ ζευγάρι νὰ μοῦ βωλοκοπῆς Κρήτ. Ἐβωλοκόπεσα τὸ χωράφ' Πόντ. (᾽Οφ.) Νοικοκυρὰ 'ς τὰ χῶματα ποῦ σκλάβα σβωλοκοπάει, ποῖος ξέρει πόσα χρόνια Πελοπν. (Βασαρ.) Αὐτὸ τὸ χωράφι, ἂν δὲν βωλοκοπηθῇ, δὲν θὰ κάμῃ τίποτα Εὐβ. (Αἰδηψ.) Τὸ χωράφι εἶναι βωλοκοπημένο Σίφν. Συνών. βωλοσέρνω, σβαρνίζω.

βωλοκόφτης ὁ, ἀμάρτ. σβωλοκόφτρα ἡ, Πελοπν. (Γέρμ. Λακων. Μάν.) ἀσβωλοκόφτρα Πελοπν. (Λακων.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. βῶλος καὶ κόφτης.
Βωλοκόπι, ὁ ἰδ.

βωλοκυλῶ ἀμάρτ. βωλοκυλῶ Κρήτ.

Ἐκ. τοῦ οὐσ. βῶλος καὶ τοῦ ρ. κυλῶ.

Κυλίω τινὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὡς βῶλον.

βωλοποτίζω ἀμάρτ. σβωλοποτίζω Ἡπ. (Κούρεντ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βῶλος καὶ τοῦ ρ. ποτίζω.

Ἐμποτίζω τοὺς βῶλους τοῦ χῶματος τοῦ ἀγροῦ διὰ νὰ διαλυθοῦν.

βωλοπότισμα τό, ἀμάρτ. σβωλοπότισμα Ἡπ. (Κούρεντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βωλοποτίζω.

Ἡ ἐμπότισις τῶν βῶλων τοῦ χῶματος τοῦ ἀγροῦ, ἵνα εὐκολυνθῇ ἡ διάλυσίς των.

βωλόπουλλο τό, ἀμάρτ. σβουλότ'λλο Θράκ. (Σάκκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βῶλος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -πουλλο, δι' ἣν ἰδ. -πουλλος.

Μικρὸς βῶλος χῶματος.

βῶλος ὁ, σύνηθ. βῶνος Νάξ. (Βόθρ.) σβῶλος Εὐβ. (᾽Ορ.) Ἡπ. Κέρκ. Κεφαλλ. Κύθηρ. Πελοπν. (Ἀνδροῦς. Γέρμ. Καλάβρυτ. Λακων. Μάν. Μεσσ. Τρίκκ.) Τήν. σβῶλους Εὐβ. (᾽Ακρ. Στρόπον. Ψαχν.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θάσ. (Θεολόγ.) Λέσβ. Μακεδ. (Βλάστ. Καταφύγ.) Προπ. Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) σβουλόλος Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κουρ.) σβῶλε Τσακων. ζιβῶλε Τσακων. βούλα ἡ, Καλαβρ. (Μπόβ.) γούλα Καβαρ. (Μπόβ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. βῶλος. Ὁ τύπ. τοῦ θηλ. βῶλο κατὰ τὸ ἀρχ. βῶλος ἡ, περὶ οὗ ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,96, ὁ δὲ τύπ. σβῶλος ἐκ τῆς αἰτ. πληθ. τοὺς βῶλους. Τὸ Τσακων. ζιβῶλε ἐκ τοῦ σβῶλος - σβῶλε δι' ἀνάπτυξιν συνοδίτου φθόγγου.

1) Ὁγκος χῶματος τῆς γῆς ἀποσπώμενος τοῦ ἀγροῦ κατὰ τὴν ἄροσιν σύνηθ.: Σπάω τοὺς βῶλους. Εἶναι ὅλο βῶλοι τὸ χωράφι, χρειάζονται σπάσιμο σύνηθ. Τὸ χῶμα ἐν ζιβῶλοι ζιβῶλοι, ὃ θὰ θνυτρούῃ ὁ καρπὸ (τὸ χῶμα εἶναι βῶλοι βῶλοι, δὲν θὰ φυτρώσῃ τὸ σιτάρι) Τσακων. Ἀρπαξ' ἔνα σβῶλον π' καταῇ κι τ' τοῦ γουπά'σι 'ς τὰ μοῦτρα, παρὰ λίγου νὰ δούν στραβῶς' Εὐβ. (᾽Ακρ.) Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. 2) Τμήμα γῆς ἔχον καλλιεργημένους ἀγροὺς Καλαβρ. (Μπόβ.)

βωλόσερμα τό, ἀμάρτ. βωλόσερμα Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ρ. βωλοσέρνω, παρ' ὃ καὶ βωλοσύρνω, δι' ὃ ἰδ. βωλοσέρνω.

Ἡ ἐπαναληπτικὴ ὀργωσις τῆς γῆς. Συνών. διβωλιά, καλλουργιά.

βωλοσερματξά ἡ, ἀμάρτ. βωλοσερματξά Κρήτ.

Σητ.) βωλοσερματὲ Δ.Κρήτ. βωλοσερμαδὲ Δ.Κρήτ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. βωλόσερμα.

1) Τὸ πέρασμα, ἡ γραμμὴ τοῦ βωλοσύρου Κρήτ. (Σητ.) Συνών. βωλοσυρξά. 2) Τὰ ἴχνη τὰ ὁποῖα ἀφίνει ἐπὶ τῆς γῆς συρόμενόν τι ἀντικείμενον Κρήτ. (Σητ.): Φαίνεται ἡ βωλοσερματξά του Σητ. || Παροιμ. Τὸν ὄφι θωρεῖ καὶ τὴν βωλοσερματὲ δὸν γυρεύγει (ἐπὶ τῶν ἐχόντων εἰς χεῖρας των τὸν αὐτουργὸν μιᾶς πράξεως καὶ ἀναζητούντων τὰ ἴχνη αὐτοῦ) Δ.Κρήτ.

βωλοσέρνω Ἰκαρ. Κρήτ. Κύθηρ. Μῆλ. — ΚΘεοτόκ. Βιργ. Γεωργ. 67 βωλοσύρω Κρήτ. βωλοσύρνω Κάρπ. Α.Κρήτ. (Βιάνν. Σητ.) Κύπρ. Μῆλ. βουλοσέρνω Εὐβ. (Κάρυστ.) βουλοσύρνω Θράκ. (Αἶν.) Λῆμν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βῶλος καὶ τοῦ ρ. σέρνω, παρ' ὃ καὶ σύρω.

1) Βωλίζω 1, ὁ ἰδ., Εὐβ. (Κάρυστ.) Θράκ. (Αἶν.) Κάρπ. Κρήτ. (Βιάνν. Σητ.) Κύπρ. Λῆμν. Μῆλ.: Βουλοσέρνω τὸ χωράφι νὰ βαστάξ' ἀνάδοσι (ἀνάδοσι = ἡ ἐκ τῆς γῆς ἀναδιδόμενη ὑγρασία) Κάρπ. || Ἄσμ.:
Τὴ γουζουλή σου κεφαλὴ φασούλια δὰ τὴ σπείρω
νὰ βάλλω τὸ βωλόσυρο νὰ τήνε βωλοσύρω

Κρήτ. 2) Σύρω τινὰ ὑπτίον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἔλκω τι Ἰκαρ. Κρήτ. Κύθηρ. — ΚΘεοτόκ. ἐνθ' ἄν.: Ἀφῆσ' τὸ βούτι, γὰ θὰ σὲ βωλοσύρῃ Κύθηρ. Θὰ σ' ἀρπάξω νὰ σὲ βωλοσύρω αὐτόθ. Πᾶρε κειανὰ τὰ ξύλα, βωλόσυρέ τα νὰ τὰ πᾶς 'ς τὸ σπῖτι Α.Κρήτ. Ἀναμάζωξε τὴ ζώνη σου νὰ μὴ τὴ βωλοσέρνης Κρήτ. || Φρ. βωλοσέρνω τὴ ζώνη μου (ἐπιδιώκω ἔριδα μετὰ τινος) Ἰκαρ. Κρήτ. || Ποίημ.
Τὸν Πατριάρχη πᾶνουνε καὶ τότε τυραννοῦνε,
καὶ τὸν ἐβωλοσέρνανε 'ς τῆς Πόλις τὰ σοκάκια

ΚΘεοτόκ. ἐνθ' ἄν. Καὶ ἀμετβ. καθίζω ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ σύρομαι μετὰ τὰ ὀπίσθια Α.Κρήτ.: Ὅντε μαζώνω ἐλαίς, ὅλη τὴν ὥρα βωλοσύρομαι αὐτόθ. βωλοσύρνει τὸ φιστᾶνι σου χαμαί, μόν' ἀνεμάζωξέ το αὐτόθ. Συνών. κολοσέρνω.

βωλοσήκωμα τό, Χίος — Λεξ. Βλαστ. 297 Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βωλοσηκῶνω.

Ἡ ἐκσκαφὴ κατὰ τὸ θέρος, διὰ τῆς ὁποίας σηκώνεται τὸ χῶμα τῆς γῆς εἰς μεγάλους βῶλους ἐνθ' ἄν.: Φέτος τὸ σιτάρι μου πέτυχε, ἔκαμα τὸ χωράφι βωλοσήκωμα, κ' ὕστερα τὸ πέρασα δὐὸ ἀλέτρη Χίος 'Σ τὸ βωλοσήκωμα ἤμουνα καὶ ἐκουράστηκα αὐτόθ. Τὸ χωράφι θέλει βωλοσήκωμα Λεξ. Δημητρ. || Φρ. Εἶναι σὰν βωλοσήκωμα (ἐπὶ ἀνθρώπων εὐτραφεστάτων) Χίος Συνών. σκάψιμο, τσάπισμα.

βωλοσηκῶνω Χίος — ΓΨυχάρ. Ταξιδ³ 149 — Λεξ. Βλαστ. 296 Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βῶλος καὶ τοῦ ρ. σηκῶνω.

Σκάπτω κατὰ τὸ θέρος τὴν γῆν χωρὶς νὰ θραύω τοὺς βῶλους τοῦ χῶματος ἐνθ' ἄν.: Ἐξέρω πῶς κάποτες μᾶς καταφρονοῦνε ἐμᾶς ἢ ποῦ βωλοσηκῶνομε ἢ ποῦ κάνουμε τὸν ἔμπορο ΓΨυχάρ. ἐνθ' ἄν.

βωλοσκεπάζω Κρήτ. (Βιάνν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βῶλος καὶ τοῦ ρ. σκεπάζω.

Σκεπάζω μετὰ βῶλους χῶματος: Βωλοσκεπάζει τὸ σπαρμένο.

βωλοσυρξά ἡ, ἀμάρτ. βωλοσυρξά Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βωλόσυρος.

Βωλοσερματξά 1, ὁ ἰδ.

